

Biuletyn Polonistyczny

19.08.2018

Historia literatury

Nr 1 (4)

Czasopismo: „Witkacy!”(1 (4)) | 2018

Wydawnictwo: Fundacja Instytut Witkacego

ISSN: 2543-7909

Czwarty numer półrocznika „Witkacy!” został przygotowany jako numer jubileuszowy – z okazji 80. urodzin profesora Janusza Deglera, teatrologa, historyka literatury i edytora.

Jubilat, związany przez lata z Uniwersytetem Wrocławskim i wrocławską Filią Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie; był członkiem Komitetu Nauk o Sztuce PAN, należy do Polskiego PEN Clubu, Rady Redakcyjnej „Dialogu” i „Teatru”. Od 1989 r. przewodniczy Komitetowi Redakcyjnemu *Dzieł zebranych S.I.* Witkiewicza w PIW-ie, w ramach tej serii opracował kilkanaście tomów: dramatów, powieści, pism i korespondencji. Badacz teatralnej recepcji i dziejów scenicznych Witkacego (m.in. *Witkacy w teatrze międzywojennym*), autor *Witkacego portretu wielokrotnego*. Profesor publikuje, redaguje tomy pokonferencyjne, przewodniczy sesjom i wydarzeniom, wykłada, głosi, uczestniczy...

To oczywiście tylko niektóre zasługi najwybitniejszego polskiego witkacologa. O części z nich można dowiedzieć się z numeru czwartego. Dalibor Blažina, chorwacki literaturoznawca, wykładowca literatury polskiej, tłumacz i organizator Witkiewiczowskiej konferencji w Lovranie, opisał swoją znajomość z jubilatem jako niekończącą się przygodę z Witkacym. Fascynacji autorem *Pożegnania jesieni* bez długoletniej przyjaźni z profesorem Deglerem nie uległby zapewne Włodzimierz Mirski, nagradzany za wzorowe witkacofilstwo uczestnik większości imprez Witkacowskich ostatnich lat. Beata Zgodzińska, kustosz kolekcji Witkacego z Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku, gdzie znajduje się największy zbiór prac tego artysty w Polsce, a także Katarzyna Dąbrowska, reżyser grającego wyłącznie dramaty Witkacego Teatru Exodus z Ciechanowa – spisały historie związków Janusza Deglera z ich instytucjami. Profesor Lech Sokół, teatrolog i edytor, specjalnie dla swojego przyjaciela napisał urodzinową odę – utwór otwiera numer. Fotoreportaż z udziału profesora w najważniejszych polskich i światowych naukowych oraz kulturalnych wydarzeniach witkacologicznych opracował Stefan Okołowicz. O tym, co sam jubilat sądzi o Witkacym, czytelnicy mogą dowiedzieć się z wywiadów i dyskusji z jego udziałem.

Wojciech Sztaba, historyk i krytyk sztuki, autor *Gry ze sztuką*, twórca portalu witkacologia.eu, specjalnie dla numeru czwartego napisał brawurowy esej o typie portretów tzw. „podstawkowych”. Elżbieta Grzyb, badaczka przekładów Witkacego na język angielski, przygląda się dorobkowi wybitnego tłumacza Daniela Geroulda. W numerze jubileuszowym znalazł się także opis nietypowej polsko-angielskiej edycji dramatu *Gyubal WahazAR*, która połączyła autora *W małym dworku* ze Stefanem i Franciszką Themersonami. Do wątków awangardowych powrócono w półroczniku także poprzez publikację tekstów o Aleksandrze Wacie, recenzji książki o Władysławie Strzebińskim czy recenzji wystawy Leona Chwistka. Numer zamyka wywiad Marka Średniawy z muzykami z zespołu *Palfy Gróf*, komponującego i wykonującego muzykę rockową do wierszy Witkacego.

Okładkę numeru czwartego tworzy seria min fotograficznych autora *Witkacego portretu wielokrotnego*, zdjęcia wykonał Stefan Okołowicz. Numer wręczono podczas *Degleraliów 8.0*, benefisu we wrocławskiej Akademii Sztuk Teatralnych 16 czerwca 2018 r., współorganizowanego przez Instytut Witkacego.

Dorota Niedziałkowska

Spis treści

Małgorzata Vražić, *Wstępniak*

Lech Sokół, *Oda do JW Profesora Janusza Deglera, Witkacologa Wielkiego, Pana na Włościach Wiedzy, Mądrości i Dobroci, na 80. Rocznicę Urodzin*

Stefan Okołowicz, *40 lat z Witkacym i Januszem Deglerem*. Cz. 1 i 2 [fotoreportaż]

Dialektyka bydlęcej metafizyki. Na podstawie dyskusji z udziałem prof. Ewy Łubieniewskiej, prof. Janusza Deglera i Przemysława Pawlaka

Włodzimierz Mirski, *Jak zostałem (psycho)fanem Janusza Deglera*

Wojciech Sztaba, *Z laboratorium Firmy Portretowej: portret podstawkowy*

Dalibor Blažina, *Podróże z Januszem po obrzeżach Witkacji*

Martyna Leśniak, *Witkacowska teoria i krytyka sztuki*. Cz. 1.

Marriage and Morals. O Stanisławie Ignacym Witkiewiczu, witkacologach i witkacologii z prof. Januszem Deglerem rozmawia Aneta Jabłońska

Katarzyna Dąbrowska, *Krótką historią niekrótkiej znajomości Teatru Exodus z profesorem Januszem Deglerem*

Krzysztof Miklaszewski, *Pamięć o Chwistku*

Elżbieta Grzyb, *Daniel Gerould. Przekład literacki jako kulturowa mediacja*. Cz. 1.

Witkacy – artysta życia. Na podstawie rozmowy prof. Janusza Deglera z prof. Tomaszem Bocheńskim

Jarosław Komorowski, *W stronę Witkacego. Podróż do Jezior latem 2008 r.*

Beata Zgodzińska, *Sesje, tomy, spotkania inne + appendix, czyli o związkach Janusza Deglera z Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku*

Krzysztof Dubiński, *Władysława Strzemińskiego „życie przed życiem”*

Izabela Curyłło-Klag, *Formiści, Futuryści, F/Witkacy*

Andrzej Klimowski, Kinga Ostapkowicz, Małgorzata Sady, Ewa Satalecka, Marek Średniawa, *Projekt „Gyubal WahazAR”, czyli jak Witkacy odnalazł „tych Temersonów” i razem wskrzesili smoka Żabrołaka*

Tomasz Pawlak, *Ludzie wywiadu w kręgu towarzyskim Witkacego. Cz. 1.*

Przemysław Pawlak, *Namopaniki i „Żywoty” Aleksandra Wata – potencjalne źródła*

„Mówić chcemy po wyspiańsku, a nie nowocześnie drańsku”. Z Jerzym Stuhrem, reżyserem „Szewców” w Teatrze Nowym w Łodzi, rozmawia Elżbieta Grzyb

Witkacy z rockowym pazurem. Przyjdź, posłuchaj... Zrozumiesz. A jak nie? To na pewno poczujesz. Z Dominikiem Piejką i Kubą Herzigiem z zespołu Palfy Gróf rozmawia Marek Średniawa

Noty o autorach

Linki:

- <http://witkacy.eu/wp/category/nr-4/>

Słowa kluczowe: czasopismo, Witkacy, teatr, dramat, recepcja

Autor: Dorota Niedziałkowska